

Rapport om tillämpningen av direktiv 98/34/EG (Procedurer mot handelshinder)

Utrikesdepartementet

2007-05-19

Dokumentbeteckning

KOM (2007) 125

Rapport från kommissionen till rådet, Europaparlamentet och ECOSOC om tillämpningen av direktiv 98/34/EG åren 2002 - 2005

Sammanfattning

Enligt direktiv 98/34/EG om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster skall kommissionen vartannat år rapportera om tillämpningen av direktivets procedurer på föreskrifts- och på standardiseringsområdet. Procedurerna är viktiga instrument för åtgärdande av handelshinder på den inre marknaden och berör i princip alla industrivaruumråden.

Förslaget

1.1 Innehåll

I rapporten beskrivs informationsprocedurerna för nationella förslag till dels standarder, dels föreskrifter. Den senare proceduren föranleder mycket aktivitet hos svenska myndigheter och departement då anmälningarna i EU ofta leder till diskussion om utformningen av reglerna och proceduren utgör en av källorna till kunskap om överträdelser av EG-rätten.

Proceduren för standarder:

Avsnittet om standarder behandlar informationsproceduren för nationella förslag till standarder, uppdrag till de europeiska standardiseringsorganen att utarbeta standarder samt formella invändningar mot standarder.

Informationsproceduren för standarder hanteras av de europeiska standardiseringsorganen CEN och CENELEC. Cirka 1500 förslag anmäls årligen från de nationella standardiseringsorganen. Proceduren gör det möjligt för medlemsstaterna att ta del av andra länders initiativ och eventuellt föra upp arbetet på den europeiska nivån. De aktivaste områdena är bygg och livsmedel. Tjänsteområdet ökar.

Uppdrag från gemenskapen till europeiska standardiseringsorgan att utforma standarder för hela EU kallas mandat. Det är i synnerhet inom området för nya metoder som mandat används för de tekniska specifikationer som behövs som stöd för lagstiftningen. Även inom andra områden har det blivit allt vanligare, t ex inom sektorerna miljö, flyg, järnväg, kosmetika, livsmedel och foder. Kommissionen anser att användandet av standarder inom ett allt bredare fält understödjer bättre lagstiftning och samreglering.

20 av de sammanlagt 55 mandat som gavs under perioden rörde nya metodenlagstiftning. 10 ändringar i mandat på byggområdet beslutades under perioden och standarder med status under det allmänna produktsäkerhetsdirektivet behandlades. Kommissionen ämnar förbättra konsultationerna innan mandaten behandlas i 98/34-kommittén och kommer att göra synpunkter i skriftliga förfaranden från medlemsstater kända för övriga medlemsstater. Under slutet av perioden knöts europeiska intresseorganisationer på konsument-, arbetsmiljö-, miljö- och småföretagsområdena till 98/34-kommitténs arbete.

Formella invändningar mot harmoniserade standarder kan utlösas av medlemsstater i de fall standarderna inte bedöms uppfylla de väsentliga säkerhetskraven i direktiven. 8 sådana invändningar har lett till beslut som behandlats i 98/34-kommittén under perioden. I tre av fallen ledde diskussionerna till att presumtionen om överensstämmelse med direktiven återkallades helt eller delvis. De vanligaste områdena för diskussioner om formella invändningar var maskiner, leksaker, bygg och medicinteknik.

Av bilaga 3 till rapporten framgår att de länder som producerar flest nationella förslag till standarder är Tyskland, Österrike, Spanien, UK, Frankrike, Italien och Holland. Av de nya medlemsländerna är Polen och Tjeckien mest aktiva.

I rapporten lyfter kommissionen särskilt fram procedurens möjligheter som instrument för bättre lagstiftning. Medlemsstaternas förslag har i det sammanhanget kommenterats av kommissionen när det gäller utformning, möjligheten att få tillgång till konsoliderade textversioner samt identifiering av överdrivna administrativa förfaranden för de ekonomiska aktörerna.

Det elektroniska nätverket TRIS, i vilket proceduren i EU hanteras, har förbättrats under perioden. Medlemsstaterna måste ange vid anmälan om en konsekvensanalys av förslaget ingår och om det har betydande effekt på internationell handel och därför bör anmälas till WTO. Databasen är tillgänglig för allmänheten och sökningarna i den är i ständigt ökande. Det är möjligt att prenumerera på särskilda områden i databasen och få informationen med automatik.

Antalet anmälningar av nationella förslag uppgick till över 2 200 under perioden. De vanligast förekommande områdena var jordbruksprodukter och livsmedel. Övriga stora områden var telekommunikationer, transport, bygg samt energi och mekanik. Inom området informationssamhällets tjänster utgjorde elektronisk signatur, elektronisk handel och domännamn de frekventaste sektorerna.

Klagomålen på de nationella förslagen gällde risk för tillskapande av handelshinder genom onödiga åtgärder som inte stod i proportion till det eftersträfvade syftet, t ex brister i ömsesidigt erkännande och tillägg till redan harmoniserade områden. Bland de områden som kommissionen pekar ut som särskilt intressanta bland de nationella förslagen återfinns GMO, livsmedelstillsatser, lotterier, regler om radiostörningar och vissa backspeglar på lastbilar. Kommissionen kan, om många anmälningar i 98/34/EG visar att ett område är problematiskt på inre marknaden, ta initiativ till gemenskapsreglering.

Kommissionen avgav under perioden närmare 300 allvarliga reaktioner, s.k. detaljerade utlåtanden, och medlemsstaterna nästan lika många. Enligt kommissionen var 60 % av svaren nöjaktiga. Cirka 1500 kommentarer avlämnades, ungefär hälften från kommissionen och hälften från medlemsstaterna.

I övrigt konstateras att de nya medlemsländerna kommit väl igång med anmälningar under proceduren. Överträdelseärenden för att anmälningar inte gjorts över huvud taget har varit ganska få.

I bilaga 11 till rapporten finns statistik om medlemsstaternas anmälningar. Det framgår av statistiken att UK, Tyskland, Frankrike och Nederländerna är bland de länder som anmäler flest regler. Sverige ingår i en mellangrupp tillsammans med Österrike, Danmark, Italien, Spanien och Belgien. Även

statistiken när det gäller avgivna reaktioner från Sverige på andra medlemsstaters anmälningar visar en god aktivitet.

2006/07:FPM80

Kommissionens kommentarer har ökat under perioden (143 år 2002 men 265 år 2005). Frysningsperioder på 12 månader eller längre har utlösts i 22 fall eftersom de rört områden som är på väg att harmoniseras.

Slutligen ingår statistik för procedurerna som gäller mellan EU och EFTA och EU och Turkiet. Här kan särskilt noteras att Norges anmälningar år 2005 kommenterats av gemenskapen i 50 % av fallen och Islands i mer än 50 % av fallen över hela perioden.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förordningen om tekniska regler (SFS 1994:2029) täcker procedurens krav på föreskriftssidan. Rapporten föranleder inga ändringar av de svenska reglerna.

1.3 Budgetära konsekvenser

-

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Rapporten innehåller information om tillämpningen av ett direktiv och någon svensk ståndpunkt är således inte påkallad.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

-

2.3 Institutionernas ståndpunkter

-

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

-

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ansvarig enhet på UD arbetar aktivt, via Kommerskollegium, med att uppmärksamma intressenter på den möjlighet att påverka andra medlemsstaters regler som proceduren innebär.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

-

3.3 Fackuttryck/termer

-